باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دورهٔ دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه: کلاس: مدت آزمون: **۸۰ دقیقه** تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۱۰**

نام درس: **جغرافیا** پایه: **دوازدهم** (رشته انسانی)

ردیف	سؤال	بارم
۱	**درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.** الف) مقر و جایگاه یک سکونتگاه در ادامهٔ حیات یا گسترش آن نقش مهمی ایفا می‌کند. درست ☐ نادرست ☐ ب) مطالعهٔ کاربری اراضی، یکی از بخش‌های مهم برنامه‌ریزی شهری است. درست ☐ نادرست ☐ ج) نقشه‌های سنتی و کاغذی ظرفیت نمایش حجم زیاد اطلاعات، بازیابی و نمایش ارتباطات متعدد پدیده‌ها را دارند. درست ☐ نادرست ☐ د) در اواسط قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهرهٔ فضاهای شهری و خارج از شهرها را تغییر داد. درست ☐ نادرست ☐	۱
۲	**کلمهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** الف) فعالیت‌های اقتصادی (مهم‌ترین / متداول‌ترین) ملاک تفاوت شهر و روستا است. ب) تهیه و اجرای «طرح‌های هادی روستایی» از وظایف مهم (جهاد سازندگی / بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) است. ج) در روند تولید قطار، لوکوموتیوهای بخاری به تدریج جای خود را به لوکوموتیوهای (دیزلی / الکتریکی) دادند. د) انتقال مواد از طریق لوله (بیشتر / کمتر) به محیط زیست آسیب می‌رساند.	۱
۳	**جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.** الف) سلسله مراتب سکونتگاه یعنی رتبه‌بندی آن برحسب ..... ب) در گذشته، توسعهٔ ..... مهم‌ترین عامل توسعهٔ روستایی محسوب می‌شد. ج) حمل کالا با ..... مقرون به صرفه‌ترین و ارزان‌ترین روش برای جابه‌جایی کالاها در مسافت‌های طولانی است. د) کشتی‌های ..... کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند که مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند.	۱
۴	**گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید.** **الف) معیار در نظر گرفته شده برای «دامنهٔ نفوذ» بر چه اساسی است؟** ۱) حداقل جمعیت ۲) حداکثر جمعیت ۳) بیشترین مسافت ۴) کمترین مسافت **ب) مهاجرت در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی به چه صورتی بوده است؟** ۱) تدریجی و کوتاه‌مدت ۲) تدریجی و طولانی‌مدت ۳) سریع و کوتاه‌مدت ۴) سریع و طولانی‌مدت **ج) بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود، مربوط به کدام ویژگی‌های عمدهٔ برنامهٔ آمایش سرزمین است؟** ۱) توجه به عدالت در توسعه ۲) توجه به همهٔ ابعاد توسعه ۳) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همهٔ مناطق و استان‌های کشور ۴) توجه به نیازهای حال و آینده **د) پرترددترین بندر مسافری ایران کدام است؟** ۱) خرمشهر ۲) چارک ۳) قشم ۴) شهید حقانی	۱

www.karnoon.ir

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

نام و نام خانوادگی: (دورهٔ دوم متوسطه)

مدرسه: کلاس: مدت آزمون: **۸۰ دقیقه** تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۱۰**

نام درس: **جغرافیا** پایه: **دوازدهم** (رشته انسانی) صفحه **۲** از **۳**

ردیف	سؤال	بارم
۵	**با توجه به موارد مطرح شده در ستون سمت راست، کدام عبارت در ستون سمت چپ با آن در ارتباط است؟ (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.)** سمت راست / سمت چپ الف) نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در این کشور ساخته شدند. / ۱ـ اروپا ب) اولین قطارهای پرسرعت در این کشور به حرکت درآمدند. / ۲ـ آمریکا ج) بیشترین میزان خطوط سریع‌السیر مربوط به این کشور است. / ۳ـ چین د) گسترده‌ترین شبکه راه‌آهن مربوط به این قاره است. / ۴ـ ژاپن ۵ـ انگلستان	۱
۶	**به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.** الف) در سال ۱۹۵۰ میلادی کدام شهرهای جهان، بیشتر از ۸ میلیون نفر جمعیت داشتند؟ ب) جهان شهر براساس نقش مهم در چه زمینه‌ای حوزهٔ نفوذ بسیار وسیعی در جهان دارد؟ ج) مدیریت روستاها برعهدهٔ کدام نهادها است؟ د) مهم‌ترین مشکلات روستاها را می‌توان به دو گروه تقسیم کرد. آن دو گروه را نام ببرید. ه) در نیمهٔ دوم قرن بیستم برای حل مشکل ترافیکی و نیز افزایش سرعت خودروها چه اقدامی صورت گرفت؟ و) دو مورد از پرترددترین بنادر مسافری ایران را نام ببرید.	۳
۷	**برای هر یک از موارد مطرح شده دربارهٔ شیوه‌های حمل‌ونقل یک مزیت بنویسید.** الف) حمل‌ونقل جاده‌ای: ب) حمل‌ونقل هوایی:	۱
۸	**با توجه به ویژگی‌های انواع مشکلات و مسائل شهری، به سؤالات زیر پاسخ دهید.** الف) برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت نخست باید چه اقدامی انجام داد؟ ب) یکی از ارکان مهم پایداری شهری و شهر سالم به حداقل رساندن چه موردی است؟	۱
۹	**منظور از اصطلاح شهرنشینی چیست؟**	۰/۵
۱۰	**دو مشکل استفاده از ماشین‌آلات و فناوری در کشاورزی روستاها را بیان کنید.**	۰/۵
۱۱	**اگر مجموع فضای آموزشی یک شهر ۳۰۰ هزار متر مربع و تعداد دانش‌آموزان این شهر ۳۰ هزار نفر باشد:** الف) سرانهٔ فضای آموزشی چند متر مربع است؟ (نوشتن راه‌حل الزامی است.) ب) اگر فضای آموزشی استاندارد ۱۵ متر مربع باشد، این شهر به چه میزان فضای آموزشی دیگر نیازمند است؟ (نوشتن راه‌حل الزامی است.)	۱

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

(دورهٔ دوم متوسطه)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه: کلاس: مدت آزمون: **۸۰ دقیقه** تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۱۰**

نام درس: **جغرافیا** پایه: **دوازدهم** (رشته انسانی)

ردیف	سؤال	بارم
۱۲	**هدف حمل‌ونقل چیست؟**	۰/۵
۱۳	**مفاهیم زیر را تعریف کنید.** الف) هستهٔ اولیه: ب) شهر پایدار:	۲
۱۴	**دو مورد از شیوه‌های حمل‌ونقل برای مسافت دور را نام ببرید.**	۰/۵
۱۵	**به طور کلی، افزایش جمعیت شهری به چهار طریق صورت می‌گیرد. به دو مورد آن اشاره کنید.**	۱
۱۶	**برای حل مشکلات اقتصادی روستاها، چه راه‌حل‌هایی پیشنهاد می‌شود؟ (چهار مورد)**	۱
۱۷	**الف) منطقهٔ مادر شهری چگونه به تدریج به وجود می‌آید؟** **ب) دو نمونه از انواع حومه‌ها را نام ببرید.**	۱
۱۸	**در سامانه اطلاعات جغرافیایی، داده‌های مربوط به پدیده‌های دنیای واقعی را می‌توان بر چه اساسی در قالب لایه‌های جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد؟**	۰/۵
۱۹	**به طور کلی هر سامانهٔ اطلاعات جغرافیایی از چه بخش‌هایی تشکیل شده است؟ نام ببرید.**	۰/۷۵
۲۰	**با توجه به مگالاپلیس به سؤالات زیر پاسخ دهید.** الف) برخی مگالاپلیس را چگونه منطقه‌ای نامیده‌اند؟ ب) مگالاپلیس‌ها معمولاً در امتداد کدام نواحی شکل می‌گیرند؟ ج) مگالاپلیس بوستن ـ واشنگتن در کدام قسمت ایالات متحدهٔ آمریکا واقع شده است؟	۰/۷۵
	جمع بارم	۲۰

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی‌ماه

پاسخنامه درس: **جغرافیا** (دورهٔ دوم متوسطه)

پایه: **دوازدهم** (رشته انسانی) تاریخ آزمون: **۱۴۰۳/۱۰/۱۰**

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) نادرست، موقعیت یک سکونتگاه در ادامهٔ حیات یا گسترش آن نقش مهمی دارد.

ب) درست

ج) نادرست، نقشه‌های سنتی و کاغذی ظرفیت نمایش حجم زیاد اطلاعات، بازیابی و نمایش ارتباطات متعدد پدیده‌ها را نداشتند.

د) نادرست، در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهرهٔ فضاهای شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۳، ۲۸، ۳۸ و ۴۲)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) مهم‌ترین ب) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ج) دیزلی د) کمتر

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۶، ۳۳، ۴۸ و ۵۷)

پاسخ سؤال ۳: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) اهمیت ب) کشاورزی ج) کشتی د) کروز

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۷، ۳۱ و ۵۲)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) گزینهٔ ۳، بیشترین مسافت ب) گزینهٔ ۲، تدریجی و طولانی‌مدت

ج) گزینهٔ ۱، توجه به عدالت در توسعه د) گزینهٔ ۴، شهید حقانی

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۹، ۱۷، ۳۶ و ۵۴)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) ۵ ـ انگلستان ب) ۴ ـ ژاپن ج) ۳ ـ چین د) ۱ ـ اروپا

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۴۲ و ۴۹)

پاسخ سؤال ۶: (۳ نمره)

الف) لندن (۰/۲۵ نمره) و نیویورک (۰/۲۵ نمره)

ب) اقتصاد (۰/۲۵ نمره) و تجارت جهانی (۰/۲۵ نمره)

ج) دهیاری‌ها (۰/۲۵ نمره) و شوراهای اسلامی روستا (۰/۲۵ نمره)

د) مشکلات اقتصادی (۰/۲۵ نمره) و کمبود تجهیزات و خدمات (۰/۲۵ نمره)

ه) ساختن بزرگراه‌ها (۰/۲۵ نمره) و آزادراه‌ها (۰/۲۵ نمره)

و) بندر شهید حقانی (بندرعباس) ـ قشم ـ چارک ـ خرمشهر (ذکر دو مورد کافی است.) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۱۱، ۱۳، ۳۱، ۳۵، ۴۶ و ۵۰)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۰/۵ نمره)

الف) انعطاف‌پذیری بیشتر از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه ـ مناسب برای مسافت نزدیک ـ هزینهٔ کم برای احداث پایانه‌ها (ترمینال‌ها) (یک مورد کافی است.)

ب) مناسب برای مسافت‌های طولانی و صرفه‌جویی در زمان ـ عدم نیاز به احداث مسیر ـ نبودن ناهمواری و موانع بر سر راه آن ـ مناسب برای حمل کالاهای سبک و فاسد شدنی ـ امنیت بسیار زیاد (یک مورد کافی است.)

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۴۵ و ۵۵)

پاسخ سؤال ۸: (۱ نمره)

الف) علل و ریشه‌های آسیب‌ها مانند فقر و بیکاری شناسایی شود (۰/۲۵ نمره) و از بین برود. (۰/۲۵ نمره)

ب) به حداقل رساندن آلودگی (۰/۲۵ نمره) و تخریب محیط زیست (۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۲۴)

پاسخ سؤال ۹: (۰/۵ نمره)

افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه (۰/۲۵ نمره) به روستاهای آن (۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۱۰)

پاسخ سؤال ۱۰: (۰/۵ نمره)

گران بودن تهیه آنها (۰/۲۵ نمره) و موجب گسترش بیکاری شدن (۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۳۲)

www-kanoon.ir

پاسخ سؤال ۱۱: (۱ نمره)

الف) سرانه = مساحت (متر مربع) / جمعیت (نفر) = ۳۰۰٫۰۰۰ / ۳۰٫۰۰۰ = ۱۰ متر مربع (۰/۵ نمره)

ب) ۱۵×۳۰٫۰۰۰ = ۴۵۰٫۰۰۰ (۰/۲۵ نمره)

۴۵۰٫۰۰۰ − ۳۰۰٫۰۰۰ = ۱۵۰٫۰۰۰ کمبود فضای آموزشی (۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۲۹)

پاسخ سؤال ۱۲: (۰/۵ نمره)

ارتباط دادن مکان‌ها (۰/۲۵ نمره) و نواحی به یکدیگر (۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۴۴)

پاسخ سؤال ۱۳: (۲ نمره)

الف) مکانی است که مردم برحسب نیاز (۰/۲۵ نمره)، آن را برای زندگی انتخاب کرده (۰/۲۵ نمره) و به اشغال درآوردند (۰/۲۵ نمره) و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است. (۰/۲۵ نمره)

ب) شهری است که در آن نیازهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان (۰/۲۵ نمره) به طور مناسب و عادلانه برطرف می‌شود (۰/۲۵ نمره)، بدون اینکه منافع نسل‌های آینده به خطر بیفتد (۰/۲۵ نمره) و شهر و فعالیت‌های شهری کمترین تأثیر نامطلوب را بر محیط زیست دارد. (۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۲ و ۲۸)

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

هوایی، آبی (دریایی) و لوله‌ای (دو مورد کافی است.)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۴۵)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۰/۵ نمره)

افزایش طبیعی جمعیت شهرها، مهاجرت روستاییان به شهرها، افزایش جمعیت برخی روستاها و تبدیل شدن آنها به نقاط شهری، ادغام روستاها در بافت شهری (دو مورد کافی است.)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۱۹)

پاسخ سؤال ۱۶: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

۱ـ اصلاحات ارضی ۲ـ تشکیل تعاونی‌های تولیدی روستایی ۳ـ گسترش انقلاب سبز و استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی ۴ـ توسعهٔ صنایع کوچک روستایی ۵ـ توسعهٔ خدمات گردشگری و فراغتی (ذکر چهار مورد کافی است)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۳۲)

پاسخ سؤال ۱۷: (هر مورد ۰/۵ نمره)

الف) با افزایش جمعیت‌ها مادرشهرها (۰/۲۵ نمره) و گسترش حومه‌های آنها (۰/۲۵ نمره)

ب) خوابگاهی، صنعتی، فقیرنشین، مرفه‌نشین (دو مورد کافی است.) (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۱۳)

پاسخ سؤال ۱۸: (۰/۵ نمره)

براساس اهداف مطالعه (۰/۲۵ نمره) و نوع ویژگی‌های موردنظر (۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۳۹)

پاسخ سؤال ۱۹: (۰/۷۵ نمره)

ورودی (۰/۲۵ نمره)، پردازش (۰/۲۵ نمره) و خروجی (۰/۲۵ نمره)

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۳۹)

پاسخ سؤال ۲۰: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

الف) ابرشهری ب) راه‌های ارتباطی ج) شمال شرق

(جغرافیا دوازدهم، صفحهٔ ۱۴)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
بهروز یحیی	شهرام امامی ـ بهروز یحیی	احسان اسدی ـ نگار کاتبی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی ـ امیرعلی الماسی ـ مبینا بهرامی ـ معین‌الدین تقی‌زاده ـ پریا رحیمی ـ مهرداد شمسی ـ راضیه صالحی ـ انسیه مرزبان